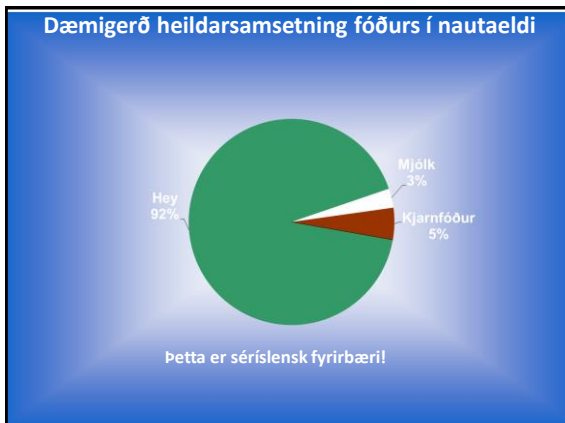

Evrópskar leiðir í nautakjötsframleiðslu

Algengustu inniframleiðslukerfin í Evrópu og Íslandi (naut af mjólkurkúakyni)

	Noður Evrópa Votheykjarnfóður	Mið Evrópa Maishellsæði+kjarnfóður	Suður Evrópa Kjarnfóður að líbitum	Íslenska leiðin
Upphafsaldur (mánuðir)	3	3	3	3
Sláturaldur (mánuðir)	16	16	12	25
Fóður (tonn þurrefni)				
Vothey	2	-	-	4
Kjarnfóður	1	2,2	1,80	0,1
Hálmur	-	0,9	0,15	-
Afurðir (kg)				
Upphafsbýngd	110	110	110	100
Dagleg býnging	0,95	1,15	1,25	0,60
Lokabýngi	515	550	450	484
Fallþungi	280	300	240	242
Fallhlutfall	54%	55%	53%	50%
Kg fóður/kg fall	10,7	10,3	8,1	16,9

Evrópskar leiðir í nautakjötsframleiðslu

Af hverju er Ísland svona öðruvísi?

Hvaða hagfræði er í gangi hér á landi?

Stóri misskilningurinn -með íslenska nautgripi-

- Íslensk naut eru bráðþroska, ekki seinþroska-verða snemma kynþroska
- Íslensk naut ná hámarks vaxtarhraða snemma, ekki seint
- Íslensk naut hafa lélega fóðurnýtingu, ekki góða

En...

Íslensk naut geta vaxið kíló á dag í mjög sterku eldi!

Forsendur ábatasamrar kjötframleiðslu

- gott og hollt heimaaflið fóður
- góður aðbúnaður (rými og aðgengi að fóðri og vatni)
- aðstaða, mannafl og land sem er til staðar
- þekking á þörfum gripa (eldi) og grasa (fóðurframleiðslu)
- virðisauki

Virðisaukinn er sú verðmætaaukning sem verður við það að breyta heyi/korni í nautakjöt.

Fyrir utan afurðaverðið er það fóðurkostnaðurinn sem ræður stærð virðisaukans

...en tímalengd eldisins skiptir þar einnig verulegu máli!

Eldi ungneyta -tvi- eða þrískipt eldi-

- **Mjólkurskeið** – uppbygging ónæmiskerfis og aðlögun að gróffóðri
- **Vaxtarskeið** – vöxtur beina og vöðva
- **Eldisskeið** – aðlögun fyrir slátrun (fitun)

...eða bara

- **Mjólkurskeið**
- **Eldisskeið**

Nautgriparáækt II 2014

Aðbúnaður á mjólkurskeiði

Einstaklingsstúur til að byrja með?
Sem styst

Mjúkt (hálmur) og þurrð undirlag

Nautgriparáækt II 2014

Frjálst kjarnfóður og heyát og vatn
Kálfafóstrur helst

Glansandi (augu og feldur)
hreinir kálfa

Nautgriparáækt II 2014

Kálfafóstur og túttufötur

Nautgriparáækt II 2014

Hálmstúur fyrir kálfa

Nautgriparáækt II 2014

Kálfa í kössum

Nautgriparáækt II 2014

Burðarferfiðleikar?

Meðal fæðingarþungi kálfa

Faðir	Fæðingarþungi, kg	Meðalfrávik
Íslenskur	32	5,6
Galloway	34	-
Angus	40	3,8
Límósín	44	6,0

Fæðingarþungi nokkuð breytilegur

Meðganga kúa með holdakálfum er um 7 dögum lengri en venjulega

Lífslíkur holdakálfa eru jafnrí eða heldur meiri en íslenskra kálfa

Burðarferfiðleikar heldur meiri með Límósín kálfum en öðrum kálfum

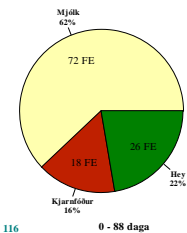
Blendingskálfar eru þróttminni en íslensku kálfarnir fyrstu dagana

Nautgriparáækt II 2014

Mjólkurskeið (88 daga)

Allir kálfar

Fóðureiningar alls = 116

0 - 88 daga

Nautgriparáækt II 2014

Vandamál á mjólkurskeiði

• Skita (sérstaklega í aðkeyptum kálfum)

Til eru skitulýf sem blönduð eru út í mjólk eins og t.d. Diætan en einnig er hægt að gera heimagerða blöndu úr:

- 5 g (1 tsk.) NaCl (borðsalt)
- + 2,5 g (1/2 tsk.) NaHCO₃ (natrón, bökunarsódi)
- + 50 g glukósi (þrúgusykur)

...sem er leyst upp í lítra af 40°C heitu vatni

Forvörn: Eiga brodd í frysti handa aðkeyptum kálfum

Nautgriparáækt II 2014

Fóðuráætlanir fyrir 0 – 12 vikna gamla kálfa á mjólkurskeiði

Aldur	Mjólk, l/dag ¹⁾		Kjarnfóður kg ²⁾	Hey kg ³⁾	Vatn l ³⁾
	I	II			
1-4 daga	3-4 ltr, broddur		-	-	-
5-7 daga	2 x 2	2 x 2	0,1	0,1	1
1-2 vikna	2,5 x 2	2 x 2	0,1	0,2	1
2-3 vikna	2,5 x 2	2 x 2	0,2	0,2	2
3-4 vikna	2,5 x 2	2 x 2	0,3	0,2	2
4-5 vikna	2,5 x 2	2 x 2	0,5	0,2	3
5-6 vikna	2 x 2	2 x 2	0,6	0,2	3
6-7 vikna	1,5 x 2	2 x 2 ³⁾	0,8	0,3	4
7-8 vikna	1 x 2	0	1,0	1,0	6
8-10 vikna	0,5 x 2	0	0,8	1,5	7
10-12 vikna	0	0	0,5	2,0	8

1) Uppefnið mjólkurmagn miðast við ferskmjólk. Ef mjólkurduft (125 - 130 g/l vatni) er notað þarf að batta við um hálfum lítra miðað við uppefnið magn. Í mjólkurplani I er hefðbundin íslensk mjólkurgjöf þar sem kjarnfóður kemur í stað mjólkur eins fljótt og talið er ráðlegt.

2) Uppefniar tölur eru eingöngu leiðbeinandi en aðgangur að heyi, kjarnfóðri og vatni á að vera ótakmarkaður. Búast má við minna kjarnfóður- og heyfati á mjólkurplani I en hér er gefið upp.

3) Kálfa má taka af mjólk þegar þeir eru farnir að éta 750 g af kjarnfóðri á dag sem setti að vera að jafnaði við 6 - 7 vikna aldur á plani II en heldur setna á plani I.

Nautgriparáækt II 2014

Mjólkurduft eða ferskmjólk?

Hámarksverð á mjólkurdufti miðað við mismunandi verð-gildi ferskmjólkur

Verðgildi ferskmjólkur, kr/l	33	50	66	75
Hámarksverð á mjólkurdufti, kr/kg	200	300	400	450

Hvort á bóndinn að leggja inn umframmjólk sem hann fær 50 kr fyrir eða gefa hana mjólkurkálfum sem annars þyrftu að fá duft? Í þessu dæmi má mjólkurduftið ekki kosta meira en 300 kr/kg til þess að það borgaði sig fyrir bóndann að leggja inn þessa mjólk.

Ath. Kjarnfóður getur komið í stað ferskmjólkur eða dufts á seinni hluta mjólkurskeiðsins – samt mjög einstaklingsbundið. Yfirleitt ódýrasti valkosturinn.

Nautgriparáækt II 2014

Yfirlit yfir mjólkurfóðrunina á tilraunatímanum.

Aldur í dögum	Flokkar A og B (duft) duft, g/dag blanda, l/dag		Flokkur C (mjólk) mjólk l/dag
	1-4	3-4 ltr, broddur (allir flokkar)	
5-7	625	5,0	4,0
8-35	780	6,2	5,0
36-42	625	5,0	4,0
43-49	625	5,0	4,0
50-63	470	3,8	3,0
64-77	310	2,5	2,0
78-84	155	1,2	1,0

Kálfa á mjólkurdufti fá fleiri lítra!

Duft með mjólkurfitu (íslenskt) eða plöntufitu (útlenskt) má nota í kálfafostru en stillingar á fostru eru ekki þær sömu!

Nautgriparáækt II 2014

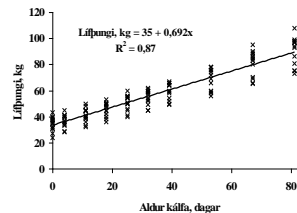
Gunnar Guðmundsson segir (2008)

„Vandið valið á kálfamjólkurdufti

Kröfur sem gera verður til gervimjólkur eru mestar fyrstu 3 vikurnar. Þeirri reglu ætti að fylgja að próteingjafi mjólkurduftsins sé mjólkurprótein, þ. e. frá undanrennu- eða mysudufti. Undanrennuduft hefur þann kost að það hleypur í vinstriinni. Mjólkurduft unnið úr sojapróteini eða öðrum próteingjöfum á **ekki að gefa kálfum** yngri en 3-4 vikna. Heppilegasta þurrefnisinnihald er um 13 %. Það fæst með því að blanda 135 g af dufti í 0.9 lítra af vatni.”

Nautgriparáækt II 2014

Þyngdaraukning á mjólkurskeiði

Mikill eðlislægur einstaklingsmunur í vexti

Nautgriparáækt II 2014

Meðalþyngd og fall 8 mjólkurkálfa frá Möðruvöllum

	Mt.	Meðalfrávik
Aldur, dagar	100	5,2
Brjóstmál, cm	101	3,6
Lifþungi, kg	101	8,2
Fall, kg	47	4,8
Fall, %	46	1,4
Vaxtarhraði, g/dag	545	39,6

Flokkun;

AK1	2
AK2	6

Hvað þarf skilaverð til bóndans að vera hátt til þess að svona eldi borgi sig?

Nautgriparáækt II 2014

Aðbúnaður á vaxtar- og eldisskeiði

Kerfi:

Stiur með steiptum gólfbitum

Hálmstiur

Stiur með legubásam

Sama í hvaða kerfi maður er...

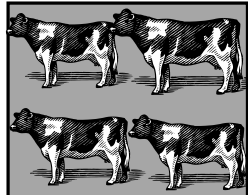
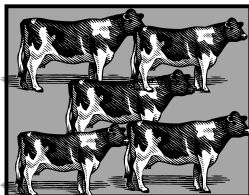
...tryggið nægt vatn

...tryggið aðgang að góðri steinefnablöndu

...tryggið lágmarks vaxtarrými

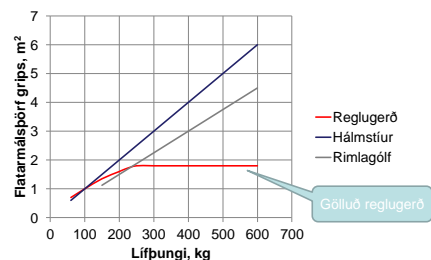
Nautgriparáækt II 2014

Þýðing vaxtarrýmis

- 4 naut í stíu gefa jafnmikið kjöt og 5 naut í þröngri stíu!
- 4 naut í stíu skila mun meiri framlegð en 5 naut í þröngri stíu (Betri fóðurnýting)!
- Slysahætta er jafnframt margfalt meiri í þröngum stíum.

Lágmarks rýmisþörf nautgripa

Fékk þessi drög í gærkvöldi

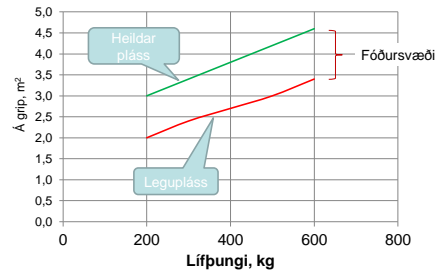
Stær á leguvæði:

Gripir	Mesta byngd, kg	Rimlagólf	
		Heildar stærð, m ² /grip	Hellt gólf með undirbarði, m ² /grip
Kálfnaafrepp sbr. gr. 7			0,9
Kálfar	100		1,50
Kálfar	150	1,80	2,00
Ungneyti	250	2,00	2,50
Ungneyti	450	2,80	3,50
Ungneyti	550	3,00	4,50
Ungneyti	650	3,20	5,50
Ungneyti	≥ 650	3,40	6,50
Allar kýr			6,50

Í stum með rimlagólf skal 60% gólfplatar vera með mjúku undirlagi, s.s. gömmiklæðir rimlar. Í stum með heilu gólf og undirbarði eru stærðir miðaðar við leguvæði.

Nautgriparáækt II 2014

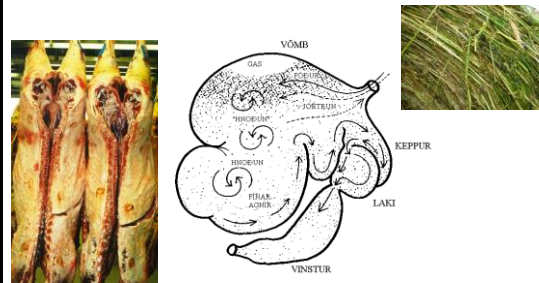
Lágmarks rýmisþörf nautgripa -með legusvæði-

Kró í braggafjárhúsi nýtt sem nautastíla

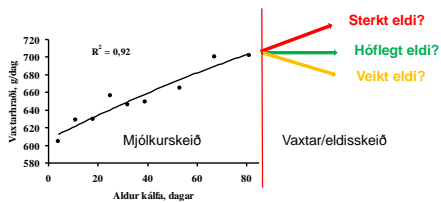

Grunnatriði fóðrunar á eldisskeiði!

Nautgriparáækt II 2014

Vaxtarhraði á mjólkurskeiði og hvað tekur þá við?

Það er stígandi í vaxtarhraða út mjólkurskeiðið en hvað tekur svo við?

Nautgriparáækt II 2014

Hey í geldneyti

- Þegar ræktað er sérstaklega í geldneyti ber að stefna að háu fóðurgildi líkt og fyrir mjólkurkúr.
- Gott háarhey og óskemmdar fyrningar
- Moð (geldar kúr og kvígur eiga þó að ganga fyrir!)
- Þurrleg hey eða íblandað vohey framyfir mikið gerjað (súrt) vohey
- „Frjálst“ heyát

Þumalputtareglur

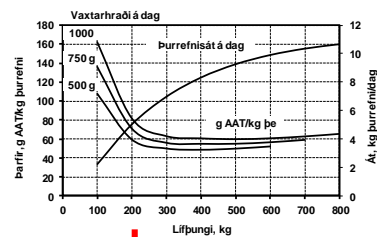
Fyrri hluti eldistímans:

- **Prótein > orka**
  - torleyst prótein með hágæða heyi eingöngu

Seinni hluti eldistímans:

- **Orka > prótein**
  - bygg/maís með hágæða heyi eingöngu

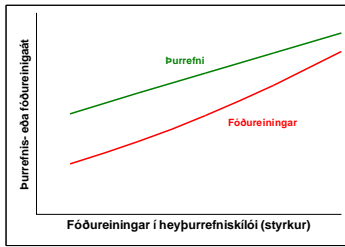
Eldisskeið - próteinþarfir

6 mánaða

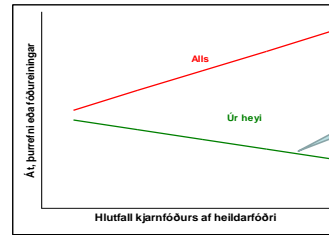
Hey fullnægja ekki AAT (prótein) þörfum fyrstu mánuðina eftir mjólkurskeiðið
Fiskimjöl frá mjólkurskeiði til 6-12 mánaða aldurs eða plöntuprótein (soja, repja) + steinefni

Minnkandi fódurstyrkur = minnkandi heildarátt

Minnkandi styrkur = minnkandi flæðihraði í gegn um vömb

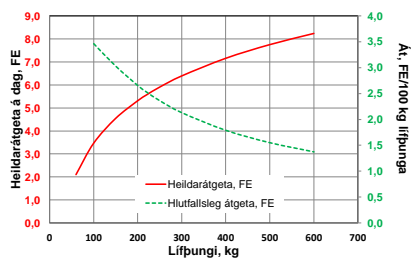
Kornfóður minnkar heyát en eykur heildarátt

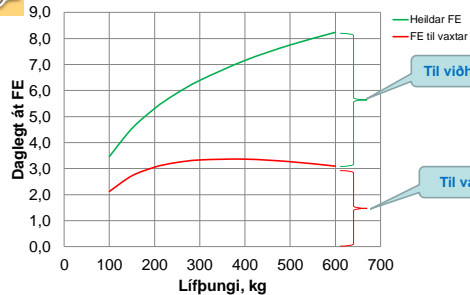
Fjárlást heyát

Aukinn styrkur = meiri flæðihraði í gegn um vömb = "raun" meltanleiki heys minnkar

Hlutfallsleg átgeta (FE/100 kg líffunga) minnkar með vaxandi þunga (aldri)

Áhrif þunga á daglegt át til vaxtar

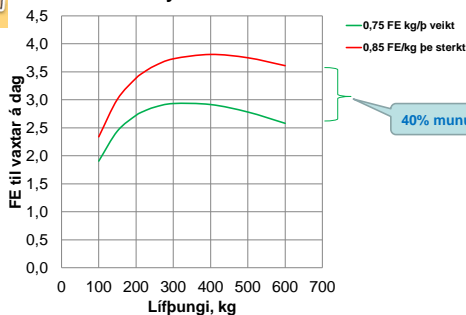
Til viðhalds

Til vaxtar

Miðað við sama eldisstyrk allan tímann og ótakmarkaðan fóduraðgang

Áhrif orkustyrks fódurs á orku til vaxtar

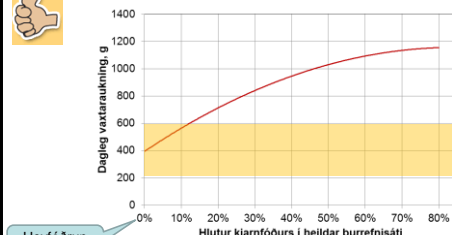

40% munur!

Miðað við sama eldisstyrk allan tímann og ótakmarkaðan fóduraðgang

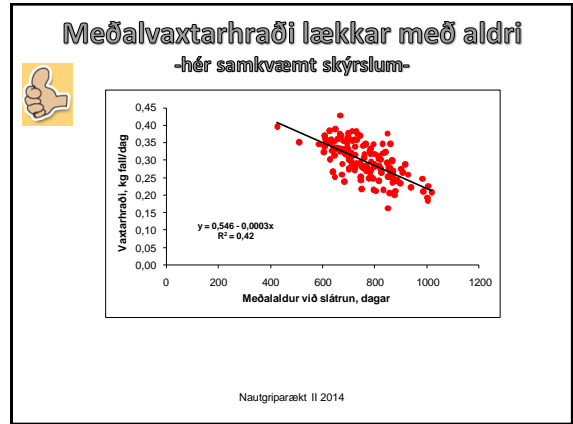
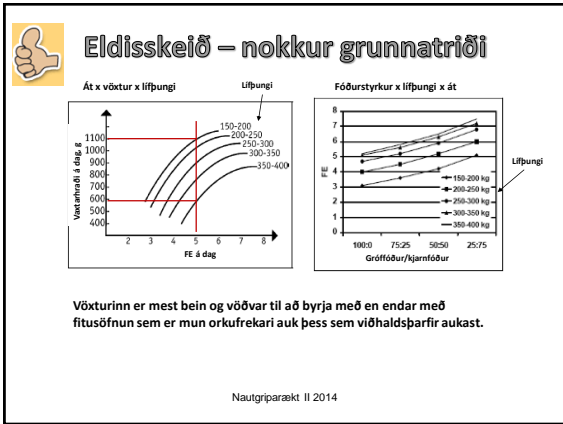
Þýðing kornfóðurs fyrir vaxtarhraðann

Heyfóðrun eingöngu

Heyfóðrun eingöngu

Það má auðveldlega tvöfalda vaxtarhraðann með kjarnfóðurgjöf! Með kjarnfóðurgjöfinni fæst betri (ekki verri) nýting á heyjum!

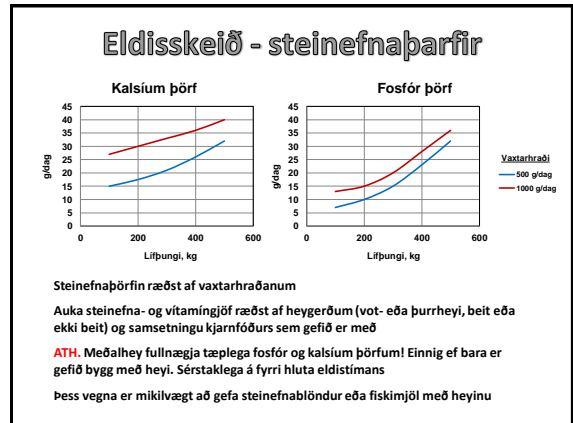
Eldisskeið - steinefnaparfir

Lifþungi	Vaxtarhraði, 500 g/dag					Vaxtarhraði, 1000 g/dag				
	100	200	300	400	500	100	200	300	400	500
Ca	15	18	21	26	32	27	30	33	37	40
P	7	10	15	23	35	13	15	20	29	36
Mg	1	4	5	7	9	2	5	6	8	10
Na	2	4	6	8	10	3	5	7	8	10
Cl	3	6	8	11	14	4	6	9	11	14

Steinefnapörfin ræðst af vaxtarhraðanum

Auka steinefna- og vítamingjöf ræðst af heygærdum (vot- eða þurrhevi, beit eða ekki beit) og kjarnfóðri

Nautgriparáækt II 2014

Steinefnainnihald heyja

Heimild	Ca, g/kg	P, g/kg	Na, g/kg	Mg, g/kg
Handbók bænda	3,5	3,0	1,8	2,0
Áburðartilraunir í Hörgárdal	4,0	2,9	0,8	2,5
Lægsta - hæsta gildi	2,0-7,0	1,6-4,0	0,1-3,0	1,5-3,5

Gróðarlegur breytileiki!

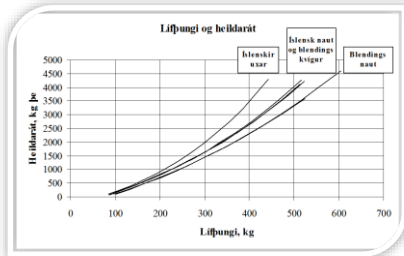
Skortseinkenni

Einkenni	Ca	P	Na
Bognir leggir	x		
Liðabólgur	x		
Beinkröm	x	x	
Lystaleysi		x	x

Ath. Undirliggjandi skortur löngu hafinn áður en sýnileg einkenni koma fram

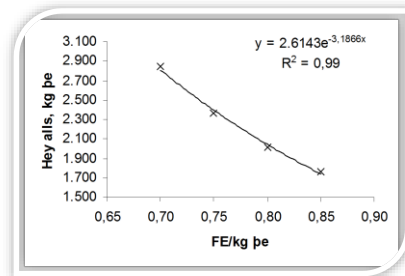

Áhrif tegunda eldisgripa á heypörf

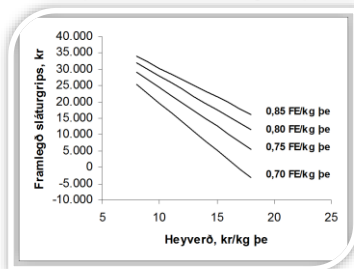
Nautgriparáækt II 2014

Áhrif fóðurgildis heyja á heypörf (miðað við 200 kg fall)

Nautgriparáækt II 2014

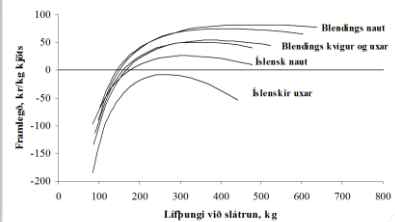
Áhrif fóðurgildis heyja á framlegð (miðað við 200 kg fall)

Ath. tölur úreltar en munurinn milli gæðaflokka (FE/kg þe) er enn í fullu gildi

Nautgriparáækt II 2014

Kjörslátrubungi og framlegð

Ath. tölur úreltar en munurinn milli tegunda eldisgripa er enn í fullu gildi

Nautgriparáækt II 2014

Útreikningar á hagkvæmni kjöteldis

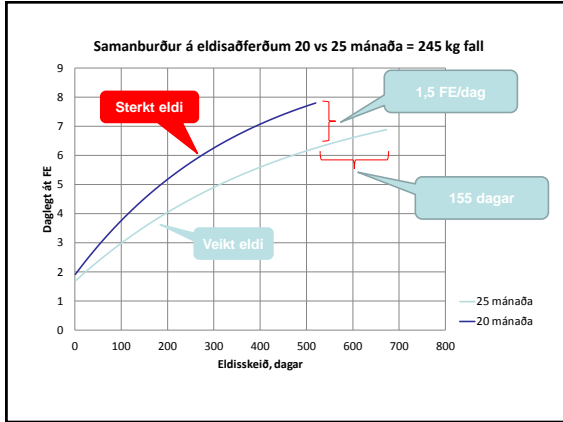
- UK 0
- MK \$
- AK \$\$
- UN \$\$\$

Nautgriparáækt II 2014

Nautakjötsframleiðslan á Kviabóli -samtals 109 gripir-

	„sterkt“ Kviaból	„veikt“ „Meðal“ framleiðandi
Um nautin:		
Aldur við slátrun, mánuðir:	20,3 (± 1,7)	25
Fallþungi, kg:	254 (± 25)	242
Vaxtarhraði, g á dag:	775 (± 82)	600
Gæðaflokkun:		
UN1M+:	1 (1%)	1%
UN1 úrval A:	20 (18%)	7%
UN1A:	88 (81%)	80%
Aðrir flokkar:		12%

Að ná sláturþyngd (245 kg) á 20 eða 25 mánuðum – skiptir það máli?

-fóðurþarfir á grip-

	Aldur		kg eða FE	%
	20 mán.	25 mán.		
Kg þe alls	3385	4381	996	30
FE alls	2877	3286	409	15
FE/kg þe	0,85	0,75		

Meðal orkusýrkur fóðurs á eldistímanum

Kornhlutfall ræðst af fóðurgildi hejra

Fóðrið í 25 mán. eldi þarf að vera 30% óýrara ef fóðurkostnaðurinn á að vera eins á milli aðferða EN... þá er ekki öll sagan sögð

Raundæmi frá Kvíabóli

	Kvíabóli	„Meðaleldi“	Mismunur
Sláturaldur, mánuðir	20	25	-5
Fjöldi nauta á ári	25	20	5
Kjöt á ári, kg.	6.361	4.840	1.521 +30%
Verð á kjöti, kr./kg.	630	615	15
Kjöttekjur á ári, kr.	4.007.563	2.976.000	1.030.937
Framlegð á ári, kr.	1.050.000	220.000	830.000 x 3,75

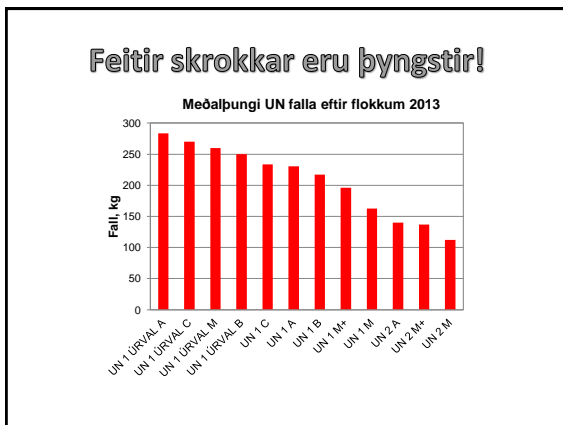
Kr. korn FE = Kr. hey FE x 2

Verðskrá sláturleyfishafa 1. janúar 2014

Flokkur	Afurðastöð	
	Norðlenska	SS
UK1	226	229
UK2	210	188
UK3	190	148
MK1	360	345
AK1	277	272
UN1 M+	580	580
UN1 A <210 kg	625	590
UN1 A =>210 kg	625	623
UN1 ÚRV A <210 kg	680	590
UN1 ÚRV A =>210 kg	680	677
UN1 ÚRV A holdanaut	685	677
K1 U A	540	540

Verðlagning á UN1 A, þ.e. hæra verð fyrir þyngri gripi, hefur það í för með sér að kjörláturþungi hækkar hjá Íslenskum gripum.

Nautgriparáækt II 2014

Framlegð kjöteldis janúar 2014

Sterkt eldi

Kálfaflokkur	Íslensk naut			Grundvöllur
	K	UR2	MK1	
Grunnverð kálts	4.000	4.000	4.000	1100
Kálfamjök	75	1.500	22.500	250
Kálfaeggjar	120	0	6.600	850
Flutningskostnaður	1.000	1.000	1.500	0,80
Heyfóðursveiningar	30	0	25.500	1,18
Kjarnfóðursveiningar	60	0	15.000	10,83
Samtals breytilegur kostnaður	6.500	34.600	75.600	
Falli, kg	15	45	150	1274
Falli, kg á dag			0,370	0,86
Kr/kg falls	210	362	277	
Kjöttekur alls	3.150	15.900	41.650	
Framlegð alls	-3.350	-18.700	-34.050	

FE/kg fall
Át FE á dag

Framlegðin þarf að standa undir launum og stofnkostnaði (og hér einnig rekstri á aðstöðu!)

Nautgriparáækt II 2014

Limosín naut eða Íslensk naut

? ?

Nautgriparáætt II 2014

Áhrif fódurstyrks miðað við slátrun 20 mánaða

	Íslensk naut		Limosín naut	
	kr	veikt, sterkta	veikt, sterkta	veikt, sterkta
Grunnverð kálfs	4.000	4.000	4.000	4.000
Kállamjök	60	15.000	15.000	15.000
Kállaköggjar	120	6.600	6.600	6.600
Flutningskostnaður	2.000	6.000	6.000	6.000
Heyfóðureiningar	30	62.910	58.890	62.160
Kjamlóðureiningar	60	3.600	33.000	6.000
Samtals breytinglegur kostnaður	98.110	123.490	103.360	129.760
Fall, kg	186	290	246	315
Fall, kg á dag	0,285	0,392	0,385	0,500
Kí/kg falls	610	662	660	662
Kjöttelkur alls	113.460	165.500	162.360	208.530
Framlegð alls	15.350	42.010	89.000	78.770
Framlegð/mínútd	768	2101	2950	3939
			2,74	1,34
Grundvöllur				
Fe alls	2167	2513	2292	2872
Kjamlóður, fódureiningar	60	550	100	600
Hey, fódureiningar	2097	1963	2192	2972
Meðalíðurstyrkur heys (FE/kg)	0,72	0,80	0,72	0,80
Meðalíðurstyrkur kjamlóðurs (FE/kg)	1,18	1,18	1,18	1,18
Hey, kg burefni	2913	2454	3044	2590
Kjamlóður, kg burefni	51	466	85	508
Fóður alls, kg burefni	2963	2920	3129	3098
Meðalíðurstyrkur, FE/kg þe	0,73	0,86	0,73	0,86
FE/kg fall	11,6	10,1	9,3	8,5
Á FE á dag	3,6	4,2	3,8	4,5

Samkvæmt verðskrá Norðlenska júlí 2012

Áhrif fódurstyrks miðað við slátrun 24 mánaða

	Íslensk naut		Limosín naut	
	kr	veikt, sterkta	veikt, sterkta	veikt, sterkta
Grunnverð kálfs	4.000	4.000	4.000	4.000
Kállamjök	60	15.000	15.000	15.000
Kállaköggjar	120	6.600	6.600	6.600
Flutningskostnaður	2.000	6.000	6.000	6.000
Heyfóðureiningar	30	66.130	63.310	91.290
Kjamlóðureiningar	60	5.400	42.000	9.000
Samtals breytinglegur kostnaður	123.130	156.910	131.890	166.630
Fall, kg	220	298	325	416
Fall, kg á dag	0,281	0,388	0,425	0,549
Kí/kg falls	610	662	660	662
Kjöttelkur alls	134.000	197.216	214.000	276.356
Framlegð alls	11.600	38.288	86.619	158.228
Framlegð/mínútd	461	1662	3442	4922
			3,65	1,32
Grundvöllur				
Fe alls	2961	3477	3193	3751
Kjamlóður, fódureiningar	90	700	150	750
Hey, fódureiningar	2871	2777	3043	3001
Meðalíðurstyrkur heys (FE/kg)	0,72	0,80	0,72	0,80
Meðalíðurstyrkur kjamlóðurs (FE/kg)	1,18	1,18	1,18	1,18
Hey, kg burefni	3988	3471	4226	3751
Kjamlóður, kg burefni	76	688	127	688
Fóður alls, kg burefni	4064	4064	4354	4387
Meðalíðurstyrkur, FE/kg þe	0,73	0,86	0,73	0,86
FE/kg fall	13,5	11,7	9,8	9,0
Á FE á dag	4,1	4,8	4,4	5,1
Vöstur gí/dag				

Samkvæmt verðskrá Norðlenska júlí 2012

Áhrif kjótveltu á framlegð

Ársframlegð úr geldneytafjösi íslensk naut

Eldistími	Gripir	Eldi		Mismunur
		veikt, sterkta	Mismunur	
20	60	921.000	2.920.600	1.999.600
24	50	553.500	2.019.300	1.464.800
	Mismunur	367.500	502.300	

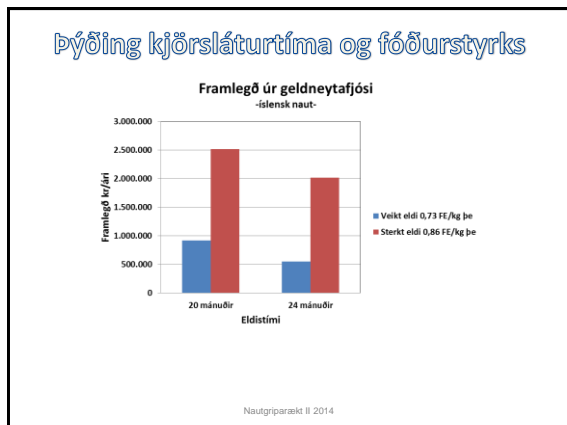
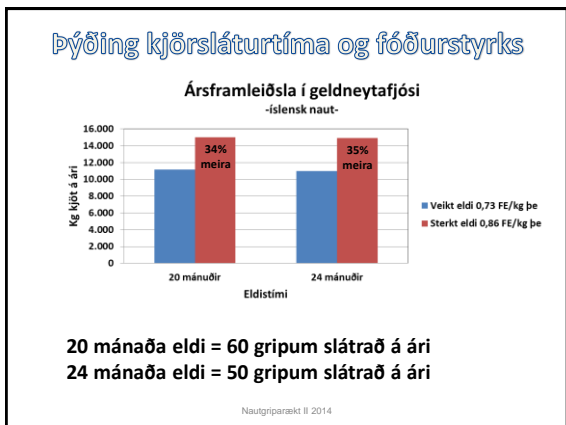
Ársframlegð úr geldneytafjösi Limosín blendingar

Eldistími	Gripir	Eldi		Mismunur
		veikt, sterkta	Mismunur	
20	60	3.540.000	4.726.200	1.186.200
24	50	4.130.500	5.438.100	1.307.600
	Mismunur	-590.500	-711.900	

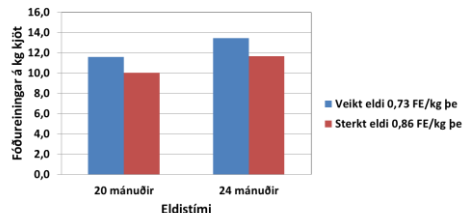
Gripir = fjöldi gripa sem er slátrað á ángurdavelli

Hámarks framlegð

Nautgriparáætt II 2014

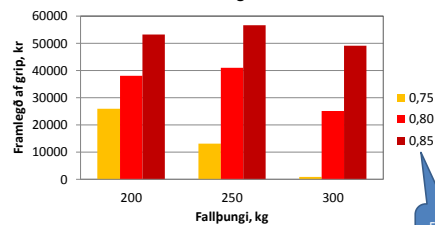

Þýðing fódurstyrks og kjörsláturtíma

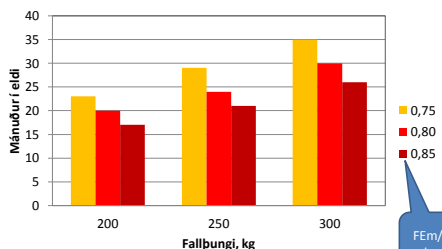
Fóðureiningar á kg kjöt
-íslensk naut-

Skilyrði: Aðbúnaður sé í lagi allan eldistímann!

Nautgriparáækt II 2014

Kjörsláturstærð og áhrif fódurstyrks
-framlegð-FEm/kg
þ.e.

Nautgriparáækt II 2014

Kjörsláturstærð og áhrif fódurstyrks
-eldistími-FEm/kg
þ.e.

Nautgriparáækt II 2014

Hjarðbúskapur skilar hann einhverju?
- forsendur-

- 50 burðir á ári
- Samstilltur burður (maí, júní)
- Kálfar ganga undir í um sjö mánuði (220 kg)
- Nautkálfar teknir frá og stíufóðraðir sterk og slátrað 24 mánaða samtals 25 á ári
- Kvígukálfar teknir frá og aldir úti en gefið vel
- Kvígum haldið 14 – 15 mánaða gömlum
- Kýr aldar úti með skjóli
- Fyrsta kálfs kvígum og kúm slátrað við fráfarur samtals 25 á ári

Nautgriparáækt II 2014

Áætlaðar ársparfir

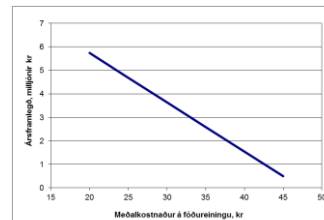
Flokkar	Meðalfjöldi gripa	Fóðurparfir alls, FE	FE/verkað	FE/grip
Nautkálfar á 1. ári	25	-	12.500	500
Nautkálfar á 2. ári	25	-	60.000	2.400
Kvígur á 1. ári	25	-	12.500	500
Kvígur á 2. ári	25	15.000	30.000	1.800
Fyrsta kálfs kvígur	20	18.000	22.500	2.025
Kýr	20	17.000	21.850	1.943
Samtals	140	50.000	159.350	
- í stíum	50	-	72.500	
- úti með skjóli	90	50.000	86.850	
Beit/verkað, %		24	76	

Miðað við að nánast allt fóður sé ræktað heima er ræktunarpörfin 60 – 70 ha, þar af ræktað beitland 20 – 30 ha.

Nautgriparáækt II 2014

Áætlaðar tekjur og framlegð
-hjarðöldi-

Flokkar	Fall, kg	Fjöldi	Kr/kg	Kr alls
UN úrval A	350	25	662	5.792.500
UN 1 A	280	13	610	2.220.400
K.U 1 A	300	12	530	1.908.000
Meðaltal/alls	310	50	617	9.920.900

Nautgriparáækt II 2014

Samantekt

- Með bættum aðbúnaði og aukinni kjötveltu (sterkara eldi og lækkuðum sláturaldri) má auðveldlega auka nautakjötframleiðsluna um tugi prósentu hér á landi.
- Allt bendir til þess að það myndi jafnframt auka hagkvæmni eldisins miðað við núverandi aðstæður

...því fær lokaorðin....

Nautgriparáækt II 2014

Búffjárfræði Gunnars Bjarnasonar 1966

...um slátureldi nauta...
„...gildir sú höfuðregla, að
**kappala gripina á sem
skemmstum tíma.**“

Nautgriparáækt II 2014